

**МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ИСӘНСЕФ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ
X - УТЫРЫШЫ V ЧАКЫРЫЛЫШ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ**

*Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының
Исәнсеф авыл җирлеге Советы*

КАРАР

исх. №16

Татар Буләр авылы

2026 елның 3 июлендәге

**Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру
турында**

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль Закон нигезендә, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Исәнсеф авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы белән, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлеге Советы **КАРАР КЫЛДЫ:**

1. Түбәндәге кушымта итеп бирелгәннәрне расларга:

Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә (1 нче кушымта);

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге (2 нче кушымта);

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан күрсәткечләре, муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләр (3 нче кушымта).

2. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында» 2026 елның 18 маендагы 15 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга»

3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында һәм җирлекнең мәгълүмат стендларында түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru>

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

Мөслим муниципаль районы
Исәнсеф авыл җирлеге башлыгы



И.А.Салихов

**МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ИСӘНСЕФ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ
X - УТЫРЫШЫ V ЧАКЫРЫЛЫШ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ**

*Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының
Исәнсеф авыл җирлегенә Советы*

КАРАР

исх. №16

Татар Булар авылы

2026 елның 3 июлендәгә

**Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлегенә территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру
турында**

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләгә) һәм муниципаль контроль турында»гы 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль Закон нигезендә, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Исәнсеф авыл җирлегенә муниципаль берәмлегенә Уставы белән, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлегенә Советы **КАРАР КЫЛДЫ:**

1. Түбәндәгә кушымта итеп бирелгәннәрне расларга:
Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлегенә территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә (1 нче кушымта);
Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлегенә (2 нче кушымта);
Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан күрсәткечләре, муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләр (3 нче кушымта).
2. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлегенә Советының «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлегенә территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәгә раслау хакында» 2026 елның 18 маендагы 15 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга»
3. Әлегә карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәгә Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында һәм җирлекнең мәгълүмат стендларында түбәндәгә адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru>
4. Әлегә карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

Мөслим муниципаль районы
Исәнсеф авыл җирлегенә башлыгы

И.А.Салихов

**Мөслим муниципаль районының Исәнсеф авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль
турында нигезләмәне раслау хакында**

1. Гомуми нигезләмәләр:

1.1.Әлеге Нигезләмә Мөслим муниципаль районының Исәнсеф авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне (алга таба - төзекләндерү өлкәсендә контроль) гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданның (алга таба-контрольдә тотыла торган затлар) Мөслим муниципаль районының Исәнсеф авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләрен), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләрен) үтәвә төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып тора).

1.3.Төзекләндерү өлкәсендә Контроль Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла (алга таба - администрация).

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне башкару өчен вәкаләтле администрациянең вазифалы кешеләре — Мөслим муниципаль районы Исәнсеф авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесе (алдарак шулай ук — контрольне башкару өчен вәкаләтле вазифалы кешеләр).

Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия булалар һәм җаваплы булалар.

1.5.Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга, профилактик чараларны, контроль чараларны оештыруга һәм уздыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законы нигезләмәләре кулланыла;

1.6.Башкарма комитет төзекләндерү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

- 1) янәшәдәге территорияләргә карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән түбәндәге таләпләр:
 - халыкның азмобиль төркемнәренен мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына иреккә керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;

- торак булмаган биналарның, төзелмэләрнең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;
 - инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлегенә буенча;
 - Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;
 - биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирәклә керүләргә тәмин итү, жәяүлеләрнең һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильлеккә төркемнәрен дә кертеп, жир эшләрен гомуми ашыру чорында;
 - транспорт чараларын төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән газонда яисә башка яшелләнделгән яисә рекреацион территориядә урнаштыруның ярамавы турында, шулай ук транспорт чараларынан файдаланган, хезмәт күрсәткән яки ремонтлаган вакытта, йөк ташыганда яисә төзелеш майданчыкларынан чыкканда (тент яисә ышык урын булмау сәбәпле) гомуми файдалану территорияләрен транспорт чаралары белән пычратуның ярамавы турында;
- 3) кышкы чорда Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Ислам авыл җирлегенә (алга таба текст буенча - җирлек) территориясен җыештыру буенча мәжбүри таләпләр, биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм боз сөңгеләреннән чистарту чараларын үткәргәнне тикшереп торыны да кертеп;
- 4) җәйге чорда җирлек территориясен җыештыру буенча мәжбүри таләпләр, моңа карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларның учакларын локализацияләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләр дә керә;
- 5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлыгының өстәмә таләпләре;
- 6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 7) әгәр мондый документлар (кисү өчен билет, күчәр утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелгән булса, яшел үсентеләргә утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агачларны һәм куакларны кисү билеты һәм (яисә) агачларны һәм куакларны күчәр утыртуга рөхсәт нигезендә агачларны һәм куакларны бетерү (сүтү), күчәр утырту буенча мәжбүри таләпләр;
- 8) каты коммуналь калдыкларны кушу буенча мәжбүри таләпләр;
- 9) гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын йөртергә ярамау турындагы мәжбүри таләпләр.

1.7. Администрация контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләргә бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләргә үтәлешен үз компетенцияләргә чикләнгән тикшереп тора.

1.8.Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрлө төрлөрә, шул исәптән биналарның, төзәлешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәғлүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

1.9.Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрлө функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлегә алып барыла, шул исәптән:

- 1) планлаштыру структурасы элементлары (зона (массив), район (шул исәптән торак район, микрорайон, квартал), яр бие, гражданныр үз ихтыяжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бара торган территория);
- 2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданныр, юллар, проспектлар, тыкрыклар, юл чатлары, төшүләр, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);
- 3) ишегалды территорияләрә;
- 4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;
- 5) хайваннарны йөртү өчен мәйданчыклар;
- 6) парковкалар (парковка урыннары);
- 7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;
- 8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә һәм декоратив коймалар.

1.10. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда планлы контроль чаралары уздырылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткәрү юлы белән контрольне гамәлгә ашыра.

2.2.Профилактик чаралар администрация тарафыннан контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрне намуслы үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм контрольдә тотылучы затларга мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3.Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәрү контроль чараларын үткәрүгә карата өстенлекле санала.

2.4.Профилактик чаралар Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган тәртиптә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

2.5.Төзеклөндөрү өлкөсөндө контрольне администрация гамэлгө ашырганда профилактик чараларның түбөндөгө төрлөргө үткөрөлөргө мөмкин:

- 1) мәгълүмат житкөрү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумилөштөрү;
- 3) кисөтүлөр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

2.6.Мәгълүмат бирү мәжбүри талөплөрне үтөү мәсьәлөлөргө буенча Палата тарафыннан тиешле мәгълүматларны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтөрөндө районның рәсми сайтында (алга таба – районның рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлектә керү район рәсми сайтының баш (төп) битеннән башкарылырга тиеш), массакүлөм мәгълүмат чараларында, дөүлөт мәгълүмат системаларында контрольдө торучы затларның шәхси кабинетларында (алар булганда) һәм башка рәвешлөрдө урнаштыру юлы белән гамэлгө ашырыла.

Администрация Жирле үзидарә берәмлегө рәсми сайтының контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлегендө, 2020 елның 31 июлендөгө 248-ФЗ номерлы Федераль законының 46 нчы статьясының 3 нче өлөшендө күздө тотылган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль халәттө тотарга бурычлы.

Администрация шулай ук Жирле үзидарә берәмлегендө яшәүчелөрне гражданның жыелышларында һәм конференциялөрдө контроль объектларына куелган мәжбүри талөплөр турында хәбәр итө.

2.7.Хокук куллану практикасын гомумилөштөрү уздырылган контроль чаралар һәм аларның нәтижөлөргө турында белешмөлөрне жыю һәм анализлау юлы белән администрация тарафыннан гамэлгө ашырыла.

Контрольне гамэлгө ашырырга вәкалөтлө вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумилөштөрү йомгаклары буенча ел саен төзеклөндөрү өлкөсөндө контрольне гамэлгө ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумилөштөрү нәтижөлөргө үз эченә алган һәм администрация күрсөтмәсө белән раслана торган доклад эзерлөнө. Күрсөтелгән доклад хисап елыннан соң килүчө елның 1 июленә кадәр администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.8. Мәжбүри талөплөрне бозуның рөхсөт ителмәвө турында кисөтү һәм мәжбүри талөплөрне үтөүне тәмин итөп, мәжбүри талөплөрне үтөү чараларын күрөргө тәкъдим ителө, әгәр дө администрациядө мәжбүри талөплөрне бозу эзерлөнүө яки мәжбүри талөплөрне бозу билгелөргө булуы, шулай ук әгәр дө мәжбүри талөплөрне бозуның закон белән саклана торган кыйммәтлөргө зыян (зарар) китөргәнлеген яки аларның зыян (зарар) китөрү куркынычы тудырганлыгын раслау буенча мәгълүмат булмаса, контроль ителө торган затка игълан ителө. Кисөтүлөр Жирле үзидарә комитеты житөкчөсө тарафыннан күрсөтелгән мәгълүматлар алынгач 30 көннән соң булмаганда имзалана (кул куела). Кисөтү язма формада яки электрон документ формасында тутырыла һәм контроль ителө торган затның адресына жибөрөлө.

Мәжбүри талөплөрне бозу ярамаганлыгы турында кисөтү «Контроль (күзөтчөлек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның

типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгы боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында хәбәр ителә торган кисәтүләр теркәү номерын бирү белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Әгәр дә администрация тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуның рөхсәт ителмәве турында кисәтү игълан ителсә, контроль ителә торган зат әлегә кисәтүгә карата кире караш бирергә хокуклы. Кисәтүгә карата кире караш башкарма комитет тарафыннан алынган 30 көн эчендә карала. Кире карашны карау нәтижәсендә контроль ителә торган затка хокуклы кире карашка ризалык яки ризасызлык турында мәгълүмат белән җавап язма формада яки электрон документ формасында җибәрелә. Ризасызлык очрагында җавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

2.9.Контрольгә алынучы затларны консультацияләү тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемент аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация бирү телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында администрация тарафыннан гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10.Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазыйфай зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

- 1) контрольдә тотучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма гарызнамә тапшырылган;
 - 2) консультацияләр бирү вакытында куелган сорауларга телдән җавап биреп бетерү мөмкин түгел;
 - 3) куелган сорауларга җавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп итә.
- Консультацияне башкарганда контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалануы чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка әверелгән мәгълүмат киңәш бирү барышында мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында администрация тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренәң биш һәм аннан да күбрәк бер типтагы мөрәжәгатьләре палатага керткән очракта, консультацияләү Палатаның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә, язма аңлатуга багышланган махсус бүлектә Палата житәкчесе яки контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.11.Профилактик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча инспектор тарафыннан кисәтү әңгәмәсә рәвешендә яки видеоконференция элементәсе яисә «Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдалану юлы белән уздырыла.

Профилактик визит барышында контрольдә торучы затка үз эшчәнлегенә карата яисә аңа караган контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр ителә.

Профилактика визиты үткәргәндә контрольдә тотылуы затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелә алмый. Профилактика визиты барышында контрольдә тотылуы зат тарафыннан алынган аңлатмалар киңәш итү характерында була.

Профилактик визит контроль (күзәтчелек) органы инициативасы буенча (мәжбүри профилактик визит) яисә контрольдә тотыла торган зат инициативасы буенча уздырыла.

3. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләренәң түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкилләренәң, аерымланган структур бүлекчәләренәң) урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны сорату, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерүләр ярдәмендә);
- 2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерүләр сынаулар, экспертиза ярдәмендә);
- 3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар сорату, экспертиза ярдәмендә);
- 4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза ярдәмендә);

5)мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендәге контроль объектлары турында белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне жыю һәм анализлау юлы белән тикшереп торылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы белешмәләрне, «Интернет» челтәрендәге белешмәләрне, һәркем файдалана алырлык башка белешмәләрне, шулай ук хокук бозуларны теркәүнең автомат режимда эшли торган техник чараларын кулланып алынган, фото функцияләре булган мәгълүматларны- һәм кино төшерү, видеоязмалар);

6) урынга барып тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынаулар, экспертиза ярдәмендә).

3.2.Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм урынга барып тикшерү башкарма комитет тарафыннан контрольдә торучы затлар белән хезмәттәшлексез үткәрелә.

3.3.Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә. Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законының 57 нче статьясының 2 нче өлешендә күрсәтелгән очраклардан башка, контроль чараларын үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез булырга мөмкин:

1) 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү яисә зыян (зарар) китерү куркынычы турында контроль органның белешмәләре булу;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәсе (шул исәптән федераль дәүләт контроле (күзәтчелек) төрләренә карата, аларны гамәлгә ашыру вәкаләтләре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына тапшырылган) конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру турында;

3) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекларын прокуратура органнарына керткән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда-мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срогы тәмамлану

5) тикшерүләр программасында күрсәтелгән вакыйганың башлануы, әгәр контроль төре турындагы Федераль законда контроль чараларының тикшерүләр программасы нигезендә уздырылуы билгеләнгән булса;

6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

7) «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль

законның 8 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыра башлау турында хәбәр итмичә яисә мондый хәбәрнамәне тапшыру мәжбүри булган очракта, яисә чара турында белешмәләрне кертмичә, контроль органында эшчәнлекне гамәлгә ашыру турында белешмәләр булу классификацияләнгән урнаштыру чаралары реестрына яисә лицензиясез урнаштыру, 6 - 9.1, 11, 12, 14 - 17, 19 - 21, 24 - 31, 34 - 36, 39, 40, 42 пунктларында күрсәтелгән эшчәнлек төрләре өчен каралган - «Эшчәнлекнең аерым төрләрен лицензияләү турында» 2011 елның 4 маендагы 99-ФЗ номерлы Федераль законның 12 статьясындагы 1 өлешендә 55 һәм 59 өлешләре яисә идентификация чаралары белән мәжбүри маркировкаларына тиешле товарлар әйләнешен мониторинглауның дәүләт мәгълүмат системасына мондый белешмәләрне тапшыру мәжбүри булган очракларда күрсәтелгән мәгълүмат системасында теркәлү өчен кирәкле белешмәләрне тапшырмыйча, тикшерү объекты урнашкан урын буенча прокуратура органының егерме дүрт сәгәт дэвамында контроль чарасы;

8) контрольдә тотылучы затның мәжбүри профилактик визит уздырудан читләшүе.

3.5.Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чара, шулай ук документлар буенча тикшерү уздыру өчен контроль органның вәкаләтле вазыйфай заты имзалаган контроль орган карары (алга таба - контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чараны, шулай ук документлар буенча тикшерү уздыру турында карар) кабул ителә, анда:

- 1) төзелү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) карарның кем тарафыннан кабул ителүе;
- 3) контроль (күзәтчелек) чарасын үткәргү нигезе;
- 4) контроль төре;
- 5) фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), инспектор (инспекторлар, шул исәптән инспекторлар төркеме житекчесе), контроль чараны уздыруга вәкаләтле (вәкаләтле) вазыйфасы, шулай ук контроль чараны уздыруга жәлеп ителә торган белгечләр, экспертлар яисә мондый чараны уздыруга жәлеп ителә торган эксперт оешмасы исеме;
- 6) контроль чарасы үткәрелә торган контроль объекты;
- 7) контроль чара уздырыла торган контрольдә торучы зат тарафыннан эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыны адресы яисә контрольдә торган башка объектларның урнашу урыны адресы, рейдлы тикшерүгә карата күрсәтелмәскә мөмкин;
- 8) контроль чара үткәрелә торган контроль объектның мәжбүри таләпләргә туры килү өчен җаваплы гражданының фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) яисә оешманың исеме, оешманың(аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләренен) адресы, рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин;
- 9) контроль чарасының төре;
- 10) контроль чарасы кысаларында башкарыла торган контроль гамәлләре исемлегә;
- 11) тикшерү чарасы предметы;
- 12) кулланылуы мәжбүри булган очракта – тикшерү кәгазьләре;

13) контроль чараны уздыру датасы, шул исәптән контрольдә торган зат белән турыдан-туры хезмәттәшлек вакыты (контрольдә торган зат белән турыдан-туры хезмәттәшлек срогы өлешендә рейдлы тикшерүгә карата күрсәтелмәскә мөмкин);

14) гражданнар, оешма тарафыннан тапшырылуы мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү өчен кирәк булган документлар исемлеген (контроль чара кысаларында мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатыннан контрольдә торучы зат тарафыннан документлар бирү каралган очракта).

15) әгәр дә бу контроль төре турындагы нигезләмәдә каралган булса, башка бәләшмәләр.

3.6.Тикшереп торылуы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чара контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына аны булдыру һәм алып бару кагыйдәләрендә билгеләнгән бәләшмәләр кертелгәннән соң башлангычга мөмкин, моңа реестр операторы тарафыннан теркәлгән контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрының эшкә сәләтсезлегенә очраклары керми.

3.7.Контроль чараларны үзара хезмәттәшлексез уздыруга карата әлегә контроль чараны уздыру турында 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясында каралган карар кабул итү таләп ителми.

3.8.Гражданнарға, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9.Төзекләндерү өлкәсендә контроль оештырганда һәм гамәлгә ашырганда администрация ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, башка органнардан яки шушы документлар һәм (яисә) бәләшмәләр карамагында булган күрсәтелгән органнарға буйсынучы оешмалардан түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) бәләшмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) бәләшмәләр исемлеген, аларны тапшыру тәртібе һәм сроклары Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәгә, 724-р номерлы күрсәтмәсә белән тикшерүләренә оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле (күзәтчелегенә) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алынган һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүмат исемлеген белән билгеләнгән үзидарә органнарына яисә жирле үзидарә органнарына буйсынучы оешмаларның, бу документлар һәм (яисә) мәгълүмат алар карамагында булган, шулай ук ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан башка органнардан яки шушы документлар һәм (яисә) бәләшмәләр булган күрсәтелгән органнарға буйсынучы оешмалардан дәүләт контроле (күзәтчелегенә) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда алына торган документлар һәм (яисә) бәләшмәләр бирү кагыйдәләренә нигезендә, Россия Федерациясә Хөкүмәтенең «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 06 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган муниципаль контроль төрләрен.

3.10. Контрольдә торучы затлар булган шәхси эшмәкәр, гражданин контроль чараны үткәргәндә булу мөмкинлеге булмавы турында мәғлүматны администрациягә бирергә хокуклы булган очракта, шуңа бәйлә рәвештә, контроль чараны үткәрү башкарма комитет тарафыннан шәхси эшқуарның, гражданның администрациягә әлегә мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә (ләкин 20 көннән артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотылучы затның яки аның вәкиленең булмавы төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затның контроль чараны уздырганда мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләвенә, контрольдә тотылучы затка контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән очракта, тоткарлык тудырмый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зиян) китерүнең турыдан-туры куркыныч янау билгеләре булмау яисә фактта зарар (зиян) китерү билгеләре булмау;

3) контроль чараны уздырганда контрольдә торучы затның булмавы өчен җитди сәбәпләр (контрольдә торучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) бар.

3.11. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы ун эш көненнән артмый.

Бер кече эшқуарлык субъектына карата урынга чыгып тикшерү барышында үзара хезмәттәшлекнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатътән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы оешманың яисә җитештерү объектының һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә җитештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чараларын үткәрүнең барлык очракларында контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль гамәлләр башкаруга җәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилларен фотога төшерү, аудио- һәм видеога төшерү, контроль чаралар үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай затлар үткәргән геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткәрү һәм бу максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турындагы мәғлүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла. *

3.13. Контроль чарасы нәтижәләренә контрольдә торучы затның мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлләрне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга җаваплылыкка тарту турында мәсьәләне карау өчен мәғлүмат җибәрү һәм (яки) Палата тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.14. Контроль ителә торган зат белән үзара эш алып баруны күздә тотат торган контроль чарасы тәмамлангач, контроль чарасы акты төзелә. Әгәр дә әлеге чара нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылганы, ул нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге белән билгеләнгәнә күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетеп куела.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты, аны рәсмиләштергәннән соң, прокуратура органнарына Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң жиберелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылына торган, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмый торган, контрольдә тотыла торган зат булган граждандә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылынган затлар турында хәбәр ителә, кәгазьдә документлар алу кирәклегә турында администрация адресына хәбәрнамә жиберелгән яки контрольдә тотылуы затның электрон почта адресы турында администрациядә белешмәләр булмаган һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша аңа документларны электрон рәвештә жиберү мөмкинлегә булган очракта (, әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса йә ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узуны тәмамламаган булса). Күрсәтелгән гражданин администрациягә документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

Контрольдә тотылуы затка контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында мәгълүмат бирү, документларны һәм белешмәләрне контрольдә тотылуы затка администрация тарафыннан жиберү, контрольдә тотылуы затка электрон рәвештә хәбәр итү мөмкин булмаган очракта йә

контрольдә тотылучы зат гарызнамәсе буенча почта элемтәсеннән файдаланып, шул исәптән кәгазь чыганакта да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.17.Контроль чара уздырганда мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта бөлешмәләр контроль (күзәтчеләк) чараларының бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтләр вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрү хокукына ия.

3.18.Контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотылучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, башкарма комитет(контрольлек итүче вәкаләтләр вазыйфаи зат)Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә:

1)контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң контрольдә тотылучы затка мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында, аларны бетерүнең аңлы срокларын, шулай ук контроль төре турында Федераль законда каралган башка чараларны күрсәтеп, күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм гражданның, оешмаларның законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясә законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлегә законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешләр мәгълүматны үз компетенциясә нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешләр вәкаләтләр булганда гаепләр затларның законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) билгеләнгән мәжбүри таләпләрне бозуны бетерүне контрольдә тоту, мәжбүри таләпләрне бозуны кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау буенча чаралар күрү, күрсәтмә билгеләнгән срокларда үтәлмәгән очракта, әгәр мондый чара законда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү таләбе белән судка мөрәжәгать иткәнчә, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрү;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрү турында мәсьәләне карарга.

3.19. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирләр үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданның белән билгеләнгән тәртиптә үзара хезмәттәшләр итәләр.

Әгәр дә төзеклөндерү өлкәсендә контрольны гамәлгә ашыру кысаларында контроль чарасын үткөрү вакытында Россия Федерациясе хокукый актлары белән административ һәм башка җаваплылык каралган хокукый акт таләпләрен бозу ачыкланса, контроль чарасы актында ачыкланган бозуның билгеләре турында мәгълүмат күрсәтелеп куела. Контрольны алып барырга вәкаләтле вазифалы затлар күрсәтелгән актың күчermәсен тиешле җаваплылыкка тартуда вәкаләтле идарә органына җибәреләр.

4. Төзеклөндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата башкарма комитет карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

4.1. Башкарма комитет карарларына, контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять белдерелергә мөмкин.

4.2. Төзеклөндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольдә тотылучы затлар судка кадәр шикаять белдерергә хокуклы:

- 1) контроль чаралар үткөрү турында карарлар;
- 2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;
- 3) контроль чаралар кысаларында контроль органындагы вазифай затларның кылынган (кылынмаган) гамәлләре буенча.

4.3. Шикаять тикшереп торылучы зат тарафыннан дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталыннан файдаланып, шикаятьне карарга вәкаләтле органга электрон рәвештә бирелә.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаять, контрольдә торучы зат тарафыннан дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталын кулланмыйча, закон тарафыннан саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып тапшырыла.

4.4. Администрациянең карарына, аның вазифалы затларының гамәлләре (гамәл кылмаулары)на шикаять Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Исәнсеф авыл җирлегә башлыгы тарафыннан карала.

4.5 Контроль органы карарына, аның вазифай затларының кылынган (кылынмаган) гамәлләренә карата шикаять, контрольдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Администрация күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылучы зат күрсәтмә алган вакыттан алып 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогы нигезле сәбәпләр аркасында үткәрелгән очракта, бу срок шикаять бирүче контрольдә тотылучы зат үтенечнамәсе буенча

шикаятьне карауга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан кире кайтарылырга мөмкин.

Шикаять биргән зат, шикаять буенча карар кабул ителгәнче, аны тулысынча яки өлешчә кире алырга мөмкин. Бу очракта шул ук нигезләр буенча шикаятьне кабат жибәрү рөхсәт ителми.

4.6. Администрация карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять аны теркәгән көннән алып унбиш эш көне эчендә каралырга тиеш.

Вәкаләтле орган шикаять биргән каралган заттан шикаять предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документларны сорауга хокуклы. Каралган зат күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны сорау жибәрелгәннән соң биш эш көне эчендә тәкъдим итәргә хокуклы. Шикаятьне карау вакыты шикаять предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документларны тәкъдим итү турында сорау жибәрелгәннән соң, аларны вәкаләтле орган тарафыннан алучыга кадәр, ләкин сорау жибәрелгәннән соң биш эш көненнән артмыйча, туктатыла. Каралган зат тарафыннан шикаять предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документларны алу шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

4.7. Шикаятьне карауга вәкаләтле органның кабул ителгән карарны нигезләүне, аны үтәү срогын һәм тәртибен үз эченә алган карары контрольдә тотылучы затның бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталындагы шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаятьне карау нәтижәләре буенча Контроль орган карары контрольдә торучы затка, дәүләт яисә закон белән саклана торган башка сер турында Россия Федерациясә законнары таләпләрен үтәп, кабул ителгәннән соң бер эш көне эчендә басма чыганакта жибәрелә.

5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

5.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольны гамәлгә ашыруның нәтижәлегә һәм эффективлыгы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 нчы статьясы нигезендә башкарыла.

5.2. Контроль төренәң төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.

**Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру
кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы
индикаторлары**

1. Тикшереп тору объектының торышын кире кагуның 30 календарь көне дәвамында таләпләрне муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне бозуның булганлыгын һәм граждандардан, оешмалардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан килгән кыйммәтләргә зарар (зыян) китерелү ихтималын ачыклау турында белешмәләр булу массакүләм мәгълүмат чараларыннан, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән һәм (яисә) керткән белешмәләрнең дөреслеген бәяләүгә юнәлдерелгән чаралар уздыру нәтижәсендә алынган массакүләм мәгълүмат чараларыннан алынган.

2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотылучы затка карата чыгарылган мәжбүри таләпләрне бозган өчен административ жәза билгеләү турында административ хокук бозу турындагы эш буенча бер ел дәвамында кимендә биш карарның булуы.

3. Узган елның шул ук чоры белән чагыштырганда, объектларны һәм төзекләндерү элементларын жыештыру буенча эшләрне башкару өчен билгеләнгән жыештыру һәм махсус техника санын арттырмыйча, шул ук вакыт аралыгында квартал өчен, әлегә эшләрне башкару бурычы йөкләнгән оешма хезмәткәрләре санының 50 һәм аннан да күбрәк процентка кимүе (ләкин кимендә ике хезмәткәргә).

3. Объектларны һәм төзекләндерү элементларын жыештыру эшләрен башкаруны үз бурычларына керткән оешманың хезмәт күрсәтү территориясендә, травма алуга бәйле рәвештә, травматологик ярдәм күрсәтүне сорап мөрәжәгать иткән граждандар санының, алдагы вакытның шул ук чоры белән чагыштырганда, ике календарь атна эчендә, 15 һәм аннан да күбрәк процентка артуы.

**Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре
һәм аларның максатчан билгеләре, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контрольнең индикация күрсәткечләре**

1.Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан кыйммәтләре:

Мәжбүри таләпләрне бозулар арасыннан бетерелгән тәртип бозулар өлеше - 70%.

Контроль чаралар уздырганда контроль органның һәм (яисә) аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) дәлилле шикаятләр өлеше

Контроль чараларның бетерелгән нәтижәләренәң проценты - 0%.

Нәтижәләре буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чаралар өлеше, әмма тиешле административ йогынты чаралары кабул ителмәгән - 5%.

Контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары өлеше - 95%.

2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

- хисап чорында уздырылган планлы контроль (күзәтчелек) чаралары саны

-хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

- хисап чорында контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау һәм контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау нигезендә үткәрелгән тикшерүләр нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

- хисап чорында үзара хезмәттәшлек белән уздырылган контроль чараларның гомуми саны;

- хисап чорында уздырылган контроль күзәтү чараларының һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль чаралар саны;

- хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

- хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;

-хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;

-хисап чорында аларның нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

-хисап чорында аларның нәтижәләре буенча административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралар саны;

-хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралар нәтижәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;

-хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына жиберелгән гаризалар саны;

- хисап чорында контроль (күзэтчелек) чаралар үткэрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибэрелгән, прокуратура органнары аларны килештерүдән баш тарткан гаризалар саны;
- хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- хисап чоры ахырына һәр куркыныч категориясе буенча исәпкә алынган куркыныч категориясендәге контроль объектлары саны
- хисап чоры ахырына исәпкә алынган контрольдә торучы затлар саны;
- хисап чорында контроль чаралар уздырылган исәпкә алынган контрольдә тотылуучы затлар саны;
- хисап чорында аларга карата контроль (күзэтчелек) органы тарафыннан карап тикшерү вакыты бозылган шикаятьләрнең саны;
- хисап чорында аларны карау нәтижәләре буенча контроль (күзэтчелек) органы карарын тулысынча яисә өлешчә гамәлдән чыгару турында яисә контроль (күзэтчелек) органнарының вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмауларын) гамәлдә түгел дип тану турында карар кабул ителгән, контрольдә торучы затлар тарафыннан судка кадәр тәртиптә бирелгән шикаятьләрнең саны;
- контроль органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) дэгъва белдерү турында дэгъва гаризалары саны,
- хисап чорында күрсәтелгән таләпләрне канәгәтләндерү турында карар кабул ителгән, контрольдә тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендә жибэрелгән.